

Geachte Statenleden,

De NMZH is in de afgelopen 10 jaar betrokken geweest bij de beoordeling van de milieuvergunningen van 46 bedrijven. Bij een aantal grote calamiteiten zoals Odfjell, Vopak en Chemours. Daarnaast hebben wij, vaak samen met andere partijen, beroepsprocedures gevoerd tegen diverse vergunningen met als resultaten het terugdringen van emissies en het verduurzamen of verschonen van bedrijfsprocessen o.a. bij de raffinaderijen.

Tot een aantal jaren geleden hadden wij in het kader van voorgenomen vergunningen regelmatig overleg met DCMR en gaven wij advies over complexe vergunningen in dit vooroverleg. Gezien het wegvallen van onze provinciale boekjaarsubsidie kunnen wij deze inzet helaas niet meer leveren.

Op basis van onze kennis en ervaringen hebben wij bij de beoordeling van de ontwerpnota specifiek gekeken naar het uitvoeringskader VTH zoals dat in deel 2 is omschreven. Wij komen daarbij tot de volgende aanbevelingen en verzoeken Provinciale Staten hiervoor aandacht te vragen aan Gedeputeerde Staten bij de vaststelling van de Nota vergunningverlening, toezicht en handhaving 2018-2021 in december.

1. Paragraaf 2.3 – actualiseringsbeleid omschrijft het beoogd actualisatiebeleid voor het milieudeel van de omgevingsvergunningen. Wij zijn van mening dat net als het milieuthema luchtkwaliteit ook “waterkwaliteit” specifiek genoemd zou moeten worden en daarmee ook evenwaardig wordt meegenomen in de actualisatietoets.
2. Verder geldt dat in aanvulling op de genoemde “Zeer Zorgwekkende Stoffen” de zogenaamde “opkomende stoffen” ook in de actualisatietoets meegenomen moeten worden. Veel “opkomende stoffen” worden, vaak pas na vele jaren (ongecontroleerde) emissies en alsnog als “Zeer Zorgwekkende Stoffen” geclassificeerd door nieuwe inzichten en kennisontwikkeling o.a. op het gebied van de volksgezondheid en ecologie. Het is dus van groot belang dat ook “opkomende stoffen” standaard meegenomen worden in de actualisatietoets en hierbij ook gekeken wordt naar de meest recente inzichten rondom deze stoffen. Bij te grote onzekerheden door het ontbreken van wettelijke normen en het toepassen van voorlopige grenswaarde zullen eerder revisies van vergunningen moeten plaatsvinden en de looptijd van vergunningen hierop moeten worden afgestemd.
3. Wij zijn zeer positief over de *Afdwingbare revisievergunningen* (paragraaf 2.3), in het bijzonder over het standpunt wat de provincie hierbij inneemt. Wel vragen wij onze af hoe de provincie dit concreet gaat invullen om deze wettelijke wijziging te helpen realiseren.
4. Paragraaf 2.11 – Zeer Zorgwekkende Stoffen beschrijft dat in Zuid-Holland relatief veel bedrijven en activiteiten zijn geconcentreerd waarbij de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen een belangrijk punt van aandacht is in het uitvoeringsbeleid. Echter in de hele ontwerpnota wordt slechts in één zin gerefereerd naar het belang van monitoren van de emissie van opkomende stoffen. Het integreren van opkomende stoffen in de vergunningverlening, toezicht en handhaving is even belangrijk als bij Zeer Zorgwekkende Stoffen. Wij adviseren de provincie dringend dit met veel meer nadruk op te nemen in deze nota. Dit doet meer recht aan het genoemde streven van de provincie om op weg naar een gezond en vitaal Zuid-Holland veel meer in te zetten op een proactieve aanpak

van de minimalisatieverplichting van bedrijven. Daarmee wordt de blootstelling van omwonenden en het milieu aan Zeer Zorgwekkende Stoffen verder teruggedrongen tot een verwaarloosbaar niveau.

5. Wij ondersteunen het voorstel om een voorschrift in de vergunning op te nemen waarin het bedrijf de provincie voortijdig dient te informeren over de Zeer Zorgwekkende Stoffen en opkomende stoffen die een bedrijf wil gaan gebruiken en derhalve ook kunnen vrijkomen. Hierbij is het wel belangrijk om door voldoende toezicht en handhaving de naleving van dit voorschrift te verzekeren. Wij zien graag dat de provincie in deze nota hier inhoud aan gaat geven.
6. De 3 hoofdacties die door de provincie in het kader van Zeer Zorgwekkende Stoffen zijn uitgezet voor de periode 2018-2021 worden ondersteund door de NMZH. In het bijzonder de uitvraag aan alle bedrijven in Zuid-Holland om inzicht te geven in het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Wij adviseren daarbij ook dat de provincie gezien het grote belang ook opkomende stoffen in deze uitvraag meeneemt.
7. De NMZH mist in het uitvoeringskader wel de nadrukkelijke aandacht voor milieuvreemde stoffen met toxische, persistente en soms zelf bioaccumulatieve eigenschappen. Met name de provinciaal vergunde emissies van stoffen zoals GenX naar water en lucht baart de NMZH grote zorgen. Uiteindelijk leiden deze emissies tot een negatieve impact voor mens, milieu en natuur vanwege hun milieupersistente aard. Onze zorgen worden hierbij verder versterkt door de wetenschap dat andere milieuvreemde stoffen met vergelijkbare aard op structurele basis in het milieu terecht komen en cumulatieve effecten kunnen veroorzaken. Het stuitende hierbij is dat veel van deze emissies legaal zijn doordat deze zijn opgenomen in milieuvergunningen en het ontbreken van voldoende kennis om deze stoffen goed te kunnen beoordelen op impact, ook wat cumulatieve effecten betreft. De NMZH meent dat het hoog tijd is om het VTH-beleid rondom dergelijke milieubelastende stoffen kritisch te bezien en terughoudend te zijn met het onder deze condities afgeven van milieuvergunningen.
8. Wij zijn van mening dat vergunningverlening, toezicht en handhaving nog te vaak te dicht op de betrokken bedrijven zit. Meer afstand is geboden om de belangen van mens, milieu en natuur beter te kunnen waarborgen vanuit een meer onafhankelijke positie. Onze ervaring in de afgelopen jaren leert, zeker ook bij de bekende calamiteiten, dat nog te vaak en te lang het betrokken bedrijf het voordeel van de twijfel krijgt en het bevoegd gezag eigenlijk eerder zou moeten ingrijpen. Dit vereist een cultuuromslag in de wijze waarop wij verder met vergunningverlening, toezicht en handhaven omgaan. De afgelopen jaren is weliswaar een slag gemaakt maar in onze ogen nog niet voldoende om tot een goede balans te komen tussen deze economische activiteiten en de risico's die hiermee gemoeid zijn voor mens, milieu en natuur. Wij adviseren Provinciale Staten om periodiek de uitvoering van deze nota te blijven monitoren en op basis hiervan Gedeputeerde Staten daarbij verder te adviseren.

Gezien de kernfocus van de NMZH op de waarden mens, natuur en milieu willen wij vanuit onze onafhankelijke positie en de opgebouwde kennis betrokken zijn bij het verder vormgeven van het uitvoeringsbeleid rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen én opkomende stoffen.